

Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju
w ramach Osi 4 Leader
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007-2013

Płońsk 2011

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju
w ramach Osi 4 Leader
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007 - 2013

Płońsk 2011

Spis treści

Działanie 311 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”	s. 6
Kto może zostać beneficjentem działania Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej?	s. 6
Jaki jest zakres działalności nierolniczych objętych pomocą?	s. 8
Na jakie operacje może być przyznana pomoc?	s. 9
Jaki jest maksymalny poziom i wysokość pomocy?	s. 10
Jakie rodzaje kosztów są uznawane za kwalifikowalne?	s. 11
Jakie koszty nie mogą być uznane za kwalifikowalne?	s. 13
Jaka jest procedura naboru i wyboru projektów?	s. 14

Grupa pracowników Regionalnego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich Poświętne w Płońsku w maju 2003 r zarejestrowała Mazowieckie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego (MSDR). Działając na rzecz rozwoju obszarów wiejskich Stowarzyszenie przystąpiło do realizacji zadań w ramach Osi 4 – Leader. W tym celu na Walnym Zebraniu członków MSDR 30 lipca 2008r podjęto uchwałę w sprawie opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju i zmian w statucie. Od 29 października 2008 r. stowarzyszenie działa jako Lokalna Grupa Działania – Przyjazne Mazowsze, do którego przystąpiły gminy powiatu płońskiego: Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Naruszewo, Nowe Miasto, Płońsk, Raciąż, Sochocin, Załuski, Miasto Raciąż. Na spotkaniach w gminach wypracowano założenia Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) dla LGD. Strategia powstała przy współudziale mieszkańców gmin.

LSR zakłada rozwój naszego terenu poprzez realizację projektów w ramach działań:

- Odnowa i rozwój wsi
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- Małe projekty

Za pośrednictwem LGD – Przyjazne Mazowsze korzystając ze środków unijnych można:

- budować i modernizować obiekty publiczne służące rozwojowi turystyki, odnawiać zabytki i centra wsi, parkingi, chodniki (odnowa i rozwój wsi)
- budować i modernizować małą architekturę, wytyczyć i oznakować trasy turystyczne, organizować szkolenia,

warsztaty, imprezy rekreacyjno-sportowe, zakupywać stroje ludowe i instrumenty (małe projekty)

- tworzyć przedsiębiorstwa różnych branż, świadczyć usługi turystyczne, rozwijać tradycyjne rzemiosło i rękodzielnictwo (różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej)
- wspierać przedsiębiorczość istniejącą i nowotworzoną, wprowadzać nowe technologie, handel, transport, produkcję i kreować produkt lokalny (tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw)

Pomoc Lokalnej Grupy Działania (LGD) kierowana jest do mieszkańców gmin obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju (LSR), a szczególności rolników, przedsiębiorców, twórców, przedstawicieli organizacji i instytucji, lokalnych liderów oraz wszystkich tych, którzy mają pomysł na rozwój regionu i poprawę jego atrakcyjności.

DZIAŁANIE 311

„Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

Celem działania jest różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów, promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

Kto może zostać beneficjentem działania Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej?

O pomoc może ubiegać się rolnik lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, lub małżonek tego rolnika:

1. który jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
2. który jest pełnoletni i nie ukończył 60 roku życia,
3. który ma miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do:
 - gminy wiejskiej, lub
 - gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
4. który nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych,
5. Wykluczeniu ze wsparcia w ramach tego samego działania w danym i następnym roku kalendarzowym podlega Beneficjent, w przypadku którego w trakcie procesu przyznawania i wypłacania pomocy stwierdzi się umyślne złożenie fałszywego oświadczenia.

6. który nie wystąpił o przyznanie lub nie przyznano mu renty strukturalnej w ramach PROW 2004-2006 lub PROW 2007-2013,
7. który jest nieprzerwanie ubezpieczony w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników przez okres co najmniej ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia *wniosku o przyznanie pomocy*,
8. który nie będzie realizował operacji jako wspólnik spółki cywilnej,

jeżeli za rok poprzedzający rok złożenia *wniosku o przyznanie pomocy*, do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego posiadanego przez tego rolnika, przyznano płatność do gruntów rolnych.

Jaki jest zakres działalności nierolniczych objętych pomocą?

Pomoc może być udzielana z tytułu podejmowania lub rozwijania działalności w zakresie:

- usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa,
- usług dla ludności,
- sprzedaży hurtowej i detalicznej,
- rzemiosła lub rękodzielnictwa,
- robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych,
- usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, w tym wynajmowania pokoi w budynku mieszkalnym oraz sprzedaży posiłków domowych lub świadczenia innych usług związanych z pobytem turystów w gospodarstwie rolnym,

- usług transportowych,
- usług komunalnych,
- przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych,
- magazynowania lub przechowywania towarów,
- wytwarzania produktów energetycznych z biomasy,
- rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Na jakie operacje może być przyznana pomoc?

Pomoc może być przyznana na operację obejmującą wyłączenie inwestycje związane z podjęciem lub prowadzeniem wspieranej działalności nierolniczej (gospodarczej), jeśli m.in.:

1. operacja jest uzasadniona ekonomicznie,
2. operacja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają do niej zastosowanie,
3. działalność, której dotyczy operacja, zarejestrowana jest w miejscowości należącej do gminy:
 - wiejskiej, albo
 - miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo
 - miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
4. inwestycje związane z budową, remontem, wyposażeniem, zagospodarowaniem nieruchomości objętych operacją, dotyczą nieruchomości położonych w ww. miejscowościach,
5. operacja nie jest finansowana z udziałem innych środków publicznych,

6. operacja będzie realizowana w 1 albo 2 etapach, a w przypadku operacji obejmującej inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu - maksymalnie w 10 etapach,
7. płatność ostateczna będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy.

Jaki jest maksymalny poziom i wysokość pomocy?

Pomoc jest udzielana **w formie refundacji** części poniesionych kosztów kwalifikowanych w operacji. Maksymalny poziom pomocy finansowej wynosi **50% kosztów kwalifikowalnych** albo – w przypadku wystąpienia szkody w gospodarstwie rolnym rolnika, spowodowanej przez powódź lub obsunięcie się ziemi w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich - **80% kosztów kwalifikowalnych**, jeżeli wysokość szkody oszacowanej przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód wynosi:

- **w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich lub rybach** - średnio powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie rolnym, oraz
- **w budynkach, budowlach, maszynach lub urządzeniach służących do produkcji rolnej, sadach lub plantacjach wieloletnich, lub stadach podstawowych zwierząt gospodarskich** - nie mniej niż 10 000 zł

Zwiększony do 80% poziom dofinansowania przysługuje, o ile:

- szkoda wystąpiła nie wcześniej, niż w dniu 1 stycznia 2010 r.,
- w związku z wystąpieniem szkody rolnikowi, jego domownikowi lub małżonkowi nie przyznano pomocy finansowej w ramach działania „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
- wniosek o przyznanie pomocy został złożony w roku, w którym wystąpiła szkoda, lub w roku następującym po tym roku.

Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi maksymalnie **100 tys. zł** na jednego Beneficjenta. Uwzględnia się przy tym sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych.

Jakie rodzaje kosztów są uznawane za kwalifikowalne?

Zakres kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach omawianego działania obejmuje koszty:

1. budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
2. nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz

z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;

3. zagospodarowania terenu;
4. zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;
5. zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej;
6. zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób (łącznie z kierowcą), z tym, że w przypadku pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep:
 - a. w wysokości nieprzekraczającej trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji – w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia wyłącznie usług transportowych,
 - b. w wysokości nieprzekraczającej równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji – w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia innych usług niż usługi transportowe;
7. rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt. 4 i 6, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na Beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia *wniosku o płatność ostateczną*.

Do kosztów, o których mowa w pkt 1-5, zalicza się także koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn, urządzeń, narzędzi, wy-

posażenia i sprzętu objętych operacją oraz koszty ich montażu.

Do kosztów kwalifikowalnych zaliczyć można koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją operacji, tj.:

- przygotowania dokumentacji technicznej operacji (kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości, projektów technologicznych)
- opłat za patenty lub licencje,
- sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

Powyższe koszty mogą zostać uznane za kwalifikowalne, jeżeli zostały poniesione od dnia zawarcia *umowy* - jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w tym dniu, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne – poniesionych nie wcześniej niż 1 stycznia 2007 roku.

Jakie koszty nie mogą być uznane za kwalifikowalne?

Zakres kosztów kwalifikowalnych nie obejmuje m.in.:

- budowy budynków mieszkalnych,
- zakupu rzeczy używanych,

- zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób (łącznie z kierowcą),
- podatku od towarów i usług (VAT),
- finansowania poprzez leasing zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej.

Jaka jest procedura naboru i wyboru projektów?

Procedura naboru i wyboru projektów obejmować będzie następujące działania:

1. Opracowanie przez Zarząd LGD informacji o możliwości realizacji projektów LGD.
2. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej.
3. Wyznaczone zostaną terminy naboru projektów w porozumieniu z instytucjami wdrożeniowymi. Przewiduje się dwa nabory w ciągu roku.
4. Instytucje wdrożeniowe ogłoszą terminy naborów na co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem naboru wniosków.
5. W ciągu od 14 do 30 dni pracownicy LGD przyjmować będą wnioski.
6. Zarząd, wspierany przez pracowników Biura LGD skieruje je do oceny przez Zespół Oceniający. Wielkość i skład Zespołu Oceniającego określać będzie każdorazowo Zarząd.
7. Zespół Oceniający, kierując się zapisami w LSR i kryteriami wyboru projektów, przyjętymi w LSR, dokona wstępnego wyboru projektów i przygotuje propozycje listy niewybranych projektów oraz list wybranych projektów w kolejności uzyskanych punktów.
8. Zarząd przedstawia pod decyzję Rady LGD propozycję

- listy projektów wg rekomendacji Zespołu Oceniającego.
9. Rada LGD na swym posiedzeniu wybierze projekty do realizacji przez LGD. Jeśli będzie taka potrzeba, Rada może powołać zespoły tematyczne. Pierwszy wybór projektów musi nastąpić do 21 dni po zakończeniu naboru projektów, a ostateczny (po odwołaniach – do 44 dni po zakończeniu naboru projektów. Każdy projekt będzie poddany głosowaniu Rady na zgodność z LSR tj. czy przyczynia się do realizacji przynajmniej jednego przedsięwzięcia, a tym samym odpowiednich celów szczegółowych i celów ogólnych. Dla każdego projektu wypełniona będzie karta projektu. Rada podejmie uchwałę o ostatecznym kształcie listy wybranych projektów
 10. Zarząd prześle listę projektów wraz z dokumentacją do instytucji wdrożeniowych.

Na podstawie Poradnika dla Beneficjentów wyd. ARiMR, Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru Lokalnej Grupy Działania – Przyjazne Mazowsze oraz innych materiałów informacyjnych dostępnych w Internecie opracowała: Agnieszka Matoblewska

Stan prawny na dzień 30.12.2010 r.

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Publikacja finansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach działania 4.31 „Funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania”
objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
2007-2013 - Oś IV LEADER

www.lgdpm.pl